

ZPRÁVY

ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO-KOMITATO

Číslo 3

Osvětový ústav v Praze

říjen 1959

44. CELOSVĚTOVÝ ESPEPANTSKÝ KONGRES VE VARŠAVĚ VE DNECH 1.-8.SRPNA 1959

Letošní celosvětový esperantský kongres měl v dějinách esperantského hnutí mimořádný význam, neboť se konal v jubilejním stém roce od narození autora esperanta, Dr. Ludvíka Lazara Zamenhofa. Varšava byla zvolena za kongresové město proto, že autor esperanta zde dlouhou dobu žil a je zde také pochován na židovském hřbitově.

Esperantisté na celém světě věnovali proto velkou pozornost a značné finanční prostředky propagaci tohoto kongresu. Polská vláda vynaložila na uspořádání kongresu velikou částku, dala kongresu k dispozici místnosti v Paláci vědy a kultury J.V.Stalina ve Varšavě, zajistila pro delegáty slevky na polské železnici a na elektrické dráze ve Varšavě. Na plakátovacích plochách varšavských ulic bylo vylepeno provolání starosty Varšavy k obyvatelům, v němž byli vybízeni k přátelskému přijetí hostů a informováni o významu kongresu. Mnoho výkladních skříní bylo slavnostně vyzdobeno.

Každý účastník kongresu obdržel zdarma rozsáhlou fotografickou publikaci o Varšavě, esperantský překlad knihy o Polsku a propagační materiál v esperantu o polských znovuzískaných územích. Čestné předsednictví kongresu přijal ministerský předseda J.Cyrankiewicz; v čestném předsednictvu byli dále maršálek polského sejmu Wycech, ministři: osvěty, kultury a umění, vysokých škol, starosta Varšavy, prezident Polské akademie věd aj. V předsednictvu kongresu byli: prezident UEA prof.dr.Giorgio Canuto, generální tajemník UEA prof.dr.Ivo Lapenna, místopředseda UEA H.Holmes, prof. Kawasakifi. mgr. I.Dratwer, prof.T. Kotarbiński a A.Rajski, předseda Polského esperantského svazu.

Kongres shromáždil celkem asi 3.300 účastníků ze 46 států, z toho více než polovina ze socialistických zemí.

Československo bylo zastoupeno tříčlennou oficiální delegací Čs. esperantského výboru, divadelní skupinou esperantistů z Osvětové besedy v Praze 2 "Verda ĉaro de Julio Baghy" a výpravou čs. esperantistů, uspořádanou n.p. Čedok. Celkem bylo na varšavském kongresu kolem 60 esperantistů z Československa.

Na účastníky zvláště mocně zapůsobilo místo i město, v němž se kongres konal. Varšava, hrdinské město druhé světové války, živý symbol a dokument krutosti a běsnění fašismu, i skvěle vybavený imposantní Palác vědy a kultury, dar SSSR lidovému Polsku, připomenuly všem cestu, kterou urazilo Polsko za posledních 15 let na cestě k socialismu.

Slavnostní zahájení kongresu v neděli 2.srpna vyznělo jako mohutné přihlášení se Zamenhofově myšlence mírové spolupráce mezi lidmi různých národů, jazyků, ras, politického a náboženského přesvědčení. Předseda kongresu prof. dr. G. Canuto ve svém projevu vysoce ocenil pomoc polské vlády a polského lidu při uspořádání kongresu a na příkladu rozbořené a válkou zničené Varšavy ukázal na válečné hrůzy. Slavnostního zahájení se zúčastnil i zástupce polské vlády ministr Piotr Jaroszewicz,

který pronesl pozdravný projev. Po něm oficiálně pozdravili kongres zástupci různých vlád, mezi nimi i lidové Číny, potom zástupci esperantských organizací z jednotlivých zemí, mezi nimi i zástupce Československa Dr. Jaromír Jermář.

Po celý týden pak probíhaly schůze jednotlivých specializovaných esperantských sdružení (učitelé, vědci, architekti, spisovatelé, žurnalisté, mládežníci, ženy, družstevníci, lékaři, geografové, šachisté aj.). V mnoha těchto schůzích zaznívalo volání po míru a mírové spolupráci; tak protestanté odsoudili rasismus a vykládání rasové nerovnosti z bible, lékaři odsoudili pokusy s atomovými zbraněmi, apod.

Tradiční "letní universita" měla pestrý a bohatý program. Desítka předních vědeckých pracovníků přednášela na nejrůznější vědecká témata, mezi nimi i o možnostech a nesnázích meziplanetárního letu (prof. Popovič).

Generální shromáždění UEA se sešlo ve dvou sekcích. První měla na programu roli esperantského hnutí při uskutečňování projektu UNESCO o výměně kulturních hodnot mezi Východem a Západem; schůzi předsedal profesor dr. N. Kawasaki s Japonska. Diskuse vyzdvihla, jak esperanto umožnilo některým malým národům, aby seznámily svět se svou kulturou. Tak např. finský román Kiwiho "Sedm bratří", známý i v češtině, byl přeložen do čínštiny prostřednictvím esperanta. Bylo navrženo vydávat knižnici, v níž bude vycházet po pěti svazcích z každého kontinentu. V resoluci shromáždění doporučilo, aby esperantský tisk věnoval větší pozornost článkům, které přispívají ke vzájemnému ocenění západních a východních kulturních hodnot a aby Tisková služba a Informační odbor UEA podporovaly práci na projektu UNESCO rozšiřováním vhodného informačního materiálu.

Druhá sekce generálního shromáždění měla na programu organizační otázku o funkci esperantských spolků v současném hnutí. Schůze se zabývala náplní činnosti esperantských kroužků, otázkou kursů, propagace, atd. Stále zřetelněji vystupovala současná tendence v esperantském hnutí, že totiž esperantské kroužky, aby mohly mít své místo ve společenském životě, musí se státi kulturními kluby a upustit od samoučelného spolkaření. V diskusi vystoupil i československý účastník kongresu s. Líhař z Mladé Boleslavi, který promluvil o práci esperantského kroužku při ZK Automobilových závodů, o pomoci, kterou tento kroužek dostává od odborového hnutí a od vedení závodu, i o nových formách práce esperantistů v socialistické společnosti.

Kromě toho se konala i dvě generální shromáždění všech účastníků kongresu: na prvním byly tlumočeny pozdravy jednotlivých odborných sdružení a přečtena zpráva o činnosti výboru UEA za minulý rok, na závěrečném shromáždění pak byla podána zpráva o zasedání a práci jednotlivých sekcí v průběhu kongresu. Během závěrečného zasedání předala československá delegace předsednictvu kongresu dárky - slovenskou keramiku. Předání dárků bylo uvítáno všemi přítomými nadšeným potleskem.

Uměleckou část kongresu tvořila dvě divadelní představení, jedno umělecké vystoupení, promítání filmů a literární soutěž.

Smíšená francouzsko-jugoslávská divadelní skupina předvedla na kongresu Molierovu hru "Šibalství Skapinova" v soudobých kostýmech a v moderním režijním provedení. Herecké výkony i režie byly na dobré úrovni a hra sklídila zasloužený úspěch u obecnosti. Bulharská skupina měla smíšený program: divadelní, hudební a taneční. Hlavně hudební, pěvecká a taneční čísla měla zasloužený úspěch a strhla obecnost k neutuchajícímu potlesku. Československá divadelní skupina předvedla hru G.B.Shawa "Pygmalion", o čem referujeme ve zvláštním článku. Esperantské filmy promítali Poláci, Maďaři a Japonci. Korejci uvedli několik filmů s esperantským tlumočením.

V tradiční kongresové literární soutěži získal ve skupině originální poezie Čechoslovák redaktor Jožka Staněk třetí cenu za báseň "Čo-san, malá japonská panenka".

Součástí kongresu byly rovněž slavnosti na počest stého výročí narození dr.L.Zamenhova. Ve středu 7. srpna byla odhalena pamětní deska na domě, v němž dr. Zamenhof žil. Při odhalení promluvil starosta Varšavy a zástupci pěti kontinentů. Potom se konala pietní slavnost na židovském hřbitově ve Varšavě, kde je dr. Zamenhof pohřben. Všechny zúčastněné delegace, včetně československé, položily na Zamenhofův hrob věnec.

Dne 7. srpna uspořádal náměstek ministerského předsedy Polské lidové republiky Piotr Jaroszewicz slavnostní recepci pro všechny účastníky kongresu v Paláci vědy a kultury. Polský rozhlas, který vysílal každý den esperantské zprávy, zařadil rovněž interview s předsedou Čs. esperantského výboru Dr.Jermářem a s členkou souboru Verda Ĉaro Evou Seemanovou.

Nepřímou součástí kongresu byl i mezinárodní kongres slepců-esperantistů. Československo zde bylo zastoupeno delegací, kterou vyslal Svaz československých invalidů.

Je třeba ocenit nesmírnou píli, obětavost a mimořádné úsilí, které věnovali polští organizátoři přípravě tak mohutného kongresu; vždyť tento kongres byl jedním z největších co do rozsahu i co do významu v celých dějinách esperantského hnutí. I když došlo k drobným závadám, lze říci, že kongres byl organizován dobře a že splnil svůj účel.

Českoslovenští esperantisté - a s nimi i všichni pokrokoví a mírumilovní esperantisté - zvláště ocenili, že se kongres přihlásil k zásadám mírového soužití národů různých ras, přesvědčení a ekonomických systémů; bude však v budoucnu nutné, aby tato myšlenka přešla od abstraktního prohlášení ke konkrétní realizaci. Je třeba, aby esperantisté věnovali větší pozornost uvádění těchto myšlenek v praktický život, aby nezůstalo jen při papírových prohlášeních a proklamacích. Československý esperantský výbor se bude snažit, aby českoslovenští esperantisté svou konkrétní prací ukázali, jak si představují svůj příspěvek k mírovému soužití národů.

- x x -

II. KONFERENCE SVĚTOVÉHO ESPERANTSKÉHO HNUTÍ ZA MÍR "MEM VE VARŠAVĚ"

V rámci 44. Světového esperantského kongresu ve Varšavě začátkem srpna t.r. se uskutečnila II.konference Světového esperantského hnutí za mír. Zúčastnilo se jí přes 250 delegátů z 15 zemí.

Přítomní vyslechli m. j. zprávu tajemnice Schweitzerov výboru pí. J.Le Rütte o činnosti tohoto výboru a o jeho spolupráci s MEM, dále referát generálního tajemníka MEM A.Balagueva o činnosti MEM ezi I. a II. konferencí a přednášku redaktora orgánu MEM "Paca" Göst Holmkvista o vydavatelské praxi.

Hlavní rezoluce přijatá na II. konferenci MEM zdůrazňuje především nutnost usilovat pomocí esperanta o udržení světového míru, dále požaduje, aby se zahraniční ministři čtyř velmocí konečně dohodli v Ženevě o vyřešení závažných problémů, především německé otázky; vyzývá k zastavení pokusů s nukleárními zbraněmi a k vytvoření pásme bez atomových zbraní v Evropě v Baltském moři, na Balkáně, atd., jakož i k postupnému všeobecnému odzbrojení. Na závěr vyslovuje plnou podporu všem rezolucím Světové rady míru a Asijsko-afrického výboru solida-

rity pro odstranění ohnisek válek.

II. konference MEM zaslala telegram řecké vládě se žádostí o okamžité osvobození řeckého vlastence Manolise Glezos a jeho druhů.

Pětičlenná delegace MEM navštívila Polskou mírovou národní radu.

V kongresové hale byla uspořádána britskou sekcí MEM výstavka o Hirošimě a byl promítnut japonský film "Ve stínu Hirošimy".

V novém předsednictvu, zvoleném na zasedání II. konference MEM jsou tito českoslovenští zástupci: redaktor Jožka Staněk, který byl zvolen předsedou MEM a dr. Jaromír Jermář, předseda ČEV, který je jedním z členů komise pro kulturní styky.

VYSTOPENÍ ČS. DIVADELNÍHO SOUBORU "VERDA ČARO" VE VARŠAVĚ

Je už tradiční zvyklostí, že pro účastníky kongresu se hraje divadelní esperantské představení. Pro Varšavu byl tímto odpovědným úkolem pověřen divadelní kolektiv "Verda ĉaro de Julio Baghy", soubor pražského kroužku esperantistů při Osvětové besedě v Praze 2, který byl pozván organizátory kongresu k vystoupení vzhledem ke své několikaleté úspěšné činnosti. Musel překonat mnoho překážek a ve Varšavě boj a překážkami pokračoval. Déjištěm kongresu byl monumentální varšavský Palác kultury, v jehož obrovském sále se 3.800 sedadly a s jevištěm 54 m širokým se konala nejen všechna hlavní zasedání, ale i divadelní představení. Na členy souboru, většinou ochotníky, zvyklé hrát na pražském miniaturním jevišti, působil už samotný pohled na tyto prostory ohromujícím dojmem. První zkouška pak ukázala, že je nutné znovu nastudovat celé jevištní aranžmá, zvyknout si na práci s mikrofony, atd. atd. - a na to vše zbýval necelý jeden den!

Díky obětavosti kolektivu se podařilo zvládnout i tyto potíže a tak konečně nadešel okamžik, kdy soubor mohl prokázat své schopnosti před velikým forem mezinárodního obecenstva. Podařilo se to nade všechno očekávání a celé představení se stalo úspěchem československého souboru. Tente úspěch je tím cennější, že byl dosažen souborem LUT v soutěži se dvěma esperantskými soubory profesionálních herců, které na kongresu vystupovaly později. Vysoce byla hodnocena zejména jazyková čistota jevištního projevu a realistický styl představení, jeho živost a spád.

Představitelka hlavní role Elizy, s. Eva Seemannová, byla za svůj výkon mnohokrátě odměňována potleskem na otevřené scéně a podobně reagovali diváci i na výbornou hru ostatních členů skupiny. "Verda ĉaro» se stala středem pozornosti účastníků kongresu a svým vystoupením podstatně přispěla k úspěchu čs. delegace. Radostným oceněním hodnoty vystoupení je oficiální pozvání kolektivu na Světový kongres esperantistů v Bruselu 1960 a pozvání k zájezdu do Maďarska a Bulharska. Velmi příznivé jsou i kritiky a komentáře o vystoupení "Verda ĉaro", pokud se již objevily v zahraničních esperantských časopisech. Tak např. list "Heroldo de Esperanto" píše: "...Představení "Pygmalion" přilákalo do amfiteatru všechny účastníky kongresu. Sehrála je "Verda ĉaro de Julio Baghy", naše již dříve známá divadelní skupina z Prahy, Československo, pod vedením manželů Seemannových. Herci věnovali představení své nejlepší síly a schopnosti a více než 3.000 diváků děkovalo častým spontánním potleskem. Nade všechny vynikla zejména rudovlasá Eliza Doolittle (Eva Seemannová), dívka s velmi vulgárním chováním a slangem, která se později promění v dokonalou dámu. Ještě nyní zní v mých uších její hrozný výkřik, na jehož bezvadném a efektním provedení jistě musela studovat celé měsíce. "Pygmalionem" se konečně dostalo kongresovému obecenstvu hry moderní a zároveň veseloherní. Hle, to je to, co si účastníci kongresu přejí a žádají!"

Bilance zájezdu, prvního zahraničního představení v celé historii souboru, je tedy více než příznivá. Lze si jen přát, aby i v příštích letech mohli českoslovenští esperantisté takto úspěšně na mezinárodní scéně reprezentovat vysokou kulturní úroveň našeho lidu.

ZASEDÁNÍ ČS. ESPERANTSKÉHO VÝBORU V LÁZNÍCH BĚLOHRADU

V sobotu dne 18. července 1959 konalo se v klubovně Raisova památníku v Lázních Bělohradě plenární zasedání Čs. esperantského výboru. Výbor se zabýval některými administrativními otázkami činnosti MEMu a doporučil zřídit zvláštní mírovou komisi při ČEV, která by se zabývala všemi otázkami týkajícími se mírového hnutí a použití esperanta ve službách míru, jakož i vydáváním časopisu PACO.

Výbor se zabýval posledními přípravami na kongres ve Varšavě, kterého se zúčastnil kromě oficiální delegace ČEV i divadelní soubor Osvětové besedy v Praze 2 a zájezdová skupina organizovaná Čedokem.

Výbor konstatoval, že v letošním roce poprvé probíhá znovu letní kolej esperanta pod záštitou esperantského výboru a že její průběh je uspokojivý. Přijal pak některá rozhodnutí o jejím zlepšení v příštím roce.

Aby byla zlepšena úroveň esperantských kolejí a esperantských učitelů, ustavil Čs. esperantský výbor zvláštní komisi, která v nejkratší době připraví jednak vzorové osnovy letních táborů a kolejí, jednak vydá zkušební řád pro zkoušky z esperanta. Do komise byli navrženi: s. Hromada, s. Kilian, s. Malík, s. dr. Pumpr, s. Valaštan-Dolinský. Pro definitivní vyřešení otázky vydání slovníku byla ustavena slovníková komise, která má za úkol v nejkratší době projednat potřebu slovníků a rozhodnout se na nejlepším vydání vhodném pro naši esperantskou veřejnost. Do komise byli navrženi: s. Filip, Hromada, Kilian, Mařík, Rosa, Seemann, Valaštan-Dolinský.

Pro zlepšení práce Čs. esperantského výboru byly rozděleny na základě zkušeností novým způsobem pracovní skupiny Československého esperantského výboru takto: 1. organizace letních kursů a kolejí: Kočvara, Špůr; 2. jazyková skupina: Kilian, Šaturová; 3. ediční: Kořínek, Dr. Izák; 4. mírová: Ambrož.

ČEV navrhuje uspořádat letní kolej v roce 1960 znovu v Lázních Bělohradu; letní tábory budou dohodnuty až po obdržení zpráv od pořádatelů kroužků.

V neděli se zúčastnili členové ČEV slavnostního znovuotevření Aleje Dr. L. L. Zamenhofa v Lázních Bělohradu.

- x x -

I. LETNÍ KOLEJ ESPERANTA V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ OD 12. DO 25. 7. 1959

Lázně Bělohrad, malé městečko v malebném Raisově kraji, jen několik kilometrů vzdálené od Českého ráje, známé již svou předválečnou tradicí esperantských seminářů, bylo letos hostitelem I. letní koleje esperanta, pořádané Československým esperantským výborem ve spolupráci s Osvětovou besedou při MNV.

Jestliže se rozhodl Československý esperantský výbor obnovit tradici letních kolejí esperanta, vedlo ho k tomu několik závažných důvodů; hlavním důvodem je snaha, dát členům našich esperantských kroužků možnost zdokonalit se v jazyce, seznámit se s esperantskou literaturou, ale také seznámit naše pracovníky s moderní organizací esperantského hnutí, s jeho společenskými úkoly, se zásadami osvětové práce a činnosti apod.

Bylo by nadsázkou tvrdit, že všechny tyto úkoly splnila letošní kolej esperanta v Bělehradě; bylo nemálo potíží organizačních a administrativních, které bylo nutno překonat. Ve spolupráci s místními činiteli, mezi nimiž je třeba ocenit pomoc předsedy i ostatních členů národního výboru, podařilo se v poměrně krátké době zajistit uspořádání koleje; na druhé straně správce koleje i učitelé velmi brzy vytvořili příjemné prostředí jak v době učení, tak i v době odpočinku a rekreace.

Koleje se zúčastnilo 60 účastníků; ve třech kursech podle pokročilosti se probíraly otázky jazyka a konverzace doplněné ideologickými přednáškami se vztahem k národnostní a jazykové problematice. Kolej měla i tradiční přednášky výchovné (o Islandu a Švédsku), vlastivěd-

né exkurse, turistické výlety, zábavní a kulturní večírky. Dne 19.7. 1959 se konala za hojné účasti esperantistů z celého okolí slavnost znovuotevření Alej Dr.L.L.Zamenhofa.

Československý esperantský výbor počítá s tím, že se tyto tradiční koleje esperanta přemění v důležitou instituci esperantského hnutí u nás; jeho cílem je, aby z původních kolejí, které měly charakter více méně náhodný, se stala pevná instituce, středisko odborné a ideové výchovy čs.esperantistů a funkcionářů esperantského hnutí. Bylo by dobře, kdyby esperantské kroužky ve svých rozpočtech počítaly s podporou těm členům a funkcionářům, kteří se kolejí zúčastní: nebudou to nadarmo vyhozené investice. Příští kolej bude uspořádána znovu v Lázních Bělouhradu; počítáme s účastí cca 150 lidí a se zahraničními učiteli. Bližší informace budou v příštích Zprávách.

- x x -

LETNÍ ESPERANTSKÉ TÁBORY

V letošním roce se konaly dva letní stanové tábory; první byl v Červené nad Vltavou a zúčastnilo se ho ve třech etapách 68 účastníků; druhý byl uspořádán v Lančově u Vranova a zúčastnilo se ho ve dvou etapách 76 účastníků.

Letní esperantské tábory mají již svůj vžitý pořádek, který se liší od ostatních podniků: táborová organizace vyžaduje jedak větší tělesnou zdatnost, jednak větší kázeň a pevnou organizaci. Není proto divu, že se např. táborníci v Lančově zúčastnili Dukelského závodu. Vedle vyučování jazykového byla věnována velká pozornost i otázkám našeho politického a společenského života. V kursech bylo celkem 20 % času věnováno otázkám ideologickým a společenským.

Bylo pamatováno i na vlastivědnou výchovu; v obou táborech bylo uspořádáno 6 společných zájezdů vlakem a pěších výletů. Tak navštívili táborníci Zvíkov, Tábor, Písek, Vranov, Znojmo a Corštýn. Účastníci táborů se seznámili prostřednictvím průvodců s dávnou historií těchto krajů i se současným bouřlivým rozvojem. V Červené byla uspořádána exkurse do závodu Jitex v Písku a na oplátku byli pozváni pracující závodu k táboráku s kulturním a zábavním programem.

Letní tábory jsou velmi vhodným prostředkem výchovy mladých esperantistů k dobrým znalostem jazyka, k správnému vlastenectví, k manuální dovednosti a tělesné zdatnosti.

PŘEDNÁŠKOVÉ TURNÉ PŘEDSEDY ČS. ESPERANTSKÉHO VÝBORU VE ŠVÉDSKU

Na pozvání Švédské dělnické esperantské asociace (Sveda Laborista Esperanto Asocio) navštívil v době od 1. do 30. dubna t.r. předseda Čs. esperantského výboru Dr. J. Jermář Švédsko, aby zde uspořádal v esperantských klubech přednášky o československé kultuře, historii a vědě.

Dr. J.Jermář navštívil celkem 14 míst: Stockholm, Uppsalu, Leksand, Deis, Karlstad, Götebrorg, Trollhöttan, Boras, Alingsas, Huskvarnu, Falköping, Lidköping, Skövde, Hallsberg. Jeho přednášky navštívilo cca 600 - 700 lidí. V některých místech byly přednášky veřejné a byly z esperanta překládány do švédštiny. Byly doprovázeny, pokud to místní podmínky dovolovaly, zvukovými filmy s ukázkami československé hudby.

Švédské obecnostvo projevilo o přednášky značný zájem; přes rozdílné společenské zřízení a přes různost politických názorů bylo zřejmé, že ve Švédsku je živý zájem o náš současný i minulý kulturní a společenský vývoj.

Československý esperantský výbor poděkoval co nejupřímněji za skvělou organizaci zájezdu Švédské dělnické esperantské asociací a domnívá se, že podobné zájezdy jsou nejlepším využitím esperanta pro mírovou spolupráci.

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU

Stále zjišťujeme, že mnohé esperantské kroužky nepochopily význam Zpráv Čs. esperantského výboru a že se domnívají, že běží o esperantský časopis obecně informativního charakteru. Zprávy ČEV jsou určeny hlavně pro funkcionářský aktiv esperantských kroužků; je proto povinností všech funkcionářů, aby se důkladně obeznámili se všemi zprávami, instrukcemi a směrnicemi, které publikujeme ve Zprávách a seznámili s nimi i členstvo svých zájmových kroužků. Stále nám docházejí dopisy, z nichž je zřejmé, že naši funkcionáři nečtou dost pečlivě tyto instrukce. Zprávy Čs. esperantského výboru jsou vydávány v českém a slovenském jazyce, jelikož jsou zasílány rovněž na všechny okresní a krajské Domy osvěty a na Krajské odbořové rady. Zprávy zasíláme kroužkům ve 3 exemplářích; prosíme, aby funkcionáři kroužků předali vždy 1 exemplář vedoucímu osvětového nařízení, u něhož jsou organizováni. Prosíme také funkcionáře těchto osvětových zařízení, aby věnovali pozornost našim Zprávám. Obsahují důležité informace pro činnost esperantských kroužků, které pracují při jejich osvětových zařízeních.

Znovu upozorňujeme esperantské kroužky na naši informaci v 2. čísle Zpráv o právním charakteru esperantských kroužků. Esperantské kroužky nejsou samostatné právní osoby a nemohou tady používat jiného názvu než označení svého Osvětového zařízení a rovněž korespondeční adresa se musí kryt s adresou osvětového zařízení.

Pokud esperantské kroužky vydávají informační letáky, zprávy, programy apod., prosíme, aby nám byly pravidelně zasílány.

Prosíme rovněž, aby nám byly zasílány všechny zprávy o mezinárodním jazyku, pokud jsou publikovány v našich periodikách.. Vystřižené zprávy nalepené na papíru formátu A4 a zřetelně označené názvem časopisu, ročníkem, číslem a stránkou, zasílejte na adresu ČEV.

Prosíme soudruhy, kteří zastupují u nás zahraniční esperantské organizace (jako delegáti, časopisečtí zprostředkovatelé, členové redakčních rad, apod.), aby nám okamžitě oznámili své jméno, rozsah své funkce, vykonávanou činnost a pověření. Prosíme funkcionáře esperantských kroužků, aby upozornili své členy na tuto výzvu!

V nejbližších týdnech rozešleme na všechny esperantské kroužky dotazník; prosíme, abyste věnovali tomuto dotazníku náležitou pozornost a svědomitě jej vyplnili ve všech částech. Jistě sami pochopíte, že je v zájmu všech esperantistů, aby byla řádná a důkladná evidence esperantského hnutí u nás; Čs. esperantský výbor se bude ve své činnosti opírat pouze o esperantisty organizované v esperantských kroužcích. Čím dříve budeme mít podchycenou organizační síť našeho esperantského hnutí, tím snadnější a úspěšnější bude naše práce.

- X X -

Z ČINNOSTI ESPERANTSKÝCH KROUŽKŮ

PRAHA: Kroužek esperantistů při Osvětové besedě v Praze 2 (Esperantista Kubo en Praha) měl v červenci a srpnu "horké dny". Na varšavský kongres a zpět projíždělo naším hlavním městem více než 120 esperantistů z různých států, z nichž mnozí se u nás zdrželi několik dní. Postarat se o tyto hosty, tak, aby se cítili jako mezi svými, nebylo lehkým úkolem, zvláště, když práce a starost se soustředily na několik málo obětavých jednotlivců. Vždy tito lidé budou posuzovat naši zemi nadále podle svých osobních dojmů Esperantisté z Prahy přispěli k tomu, aby jejich dojmy byly co nejsrdečnější. Patří jim za to dík a uznání.

Středeční schůzky ve Smečkách byly v létě ve znamení zahraničních hostů, což převážně vyplnilo jejich program. Nejzávažnější byla schůzka před kongresem, dne 29.7., za účasti čtrnácti národů díky mezinárodní karavaně (pořádané Dány), projíždějící Prahou. Sál ve Smečkách nestačil pojmout účastníky této radostné schůzky.

Úspěšně se dokončují úpravy místnosti knihovny, kterou kroužek

získal v Týnské uličce na Starém Městě, ve starobylém domě U Černého Slona. Již brzy se otevřou její stylová křídlová vrata, aby zpřístupnila členům kroužku bohaté zdroje esperantské literatury, knižní i časopisecké.

V době kolem kongresu upravil pražský kroužek ve spolupráci s Polským kulturním střediskem na Václavském náměstí jednu z pěkných výkladních skříní tohoto střediska (situovanou na náměstí); dominantou výzdoby byla veliká polychromovaná busta Dr. L. L. Zamenhova, původce esperanta, od českého sochaře Kodeta, která je jednou z nejzdařilejších podobizen zakladatele, podle přímého svědectví jeho manželky.

Připravuje se vydání 55. čísla esperantského oběžníku BULTENO, který má vyjít již v říjnu.

V "Malé scéně" ve Smečkách 26 sehrál v sobotu 10. října večer divadelní kolektiv "Verda ĉaro" komedii G.B.Shawa PYGMALION, kterou sehrál na letošním kongresu ve Varšavě.

Kursy esperanta pro začátečníky byly zahájeny v úterý dne 6.10. v 19.30 v Lucerně, Praha 2, mezanin. Vyučuje se přímou metodou.

BRNO: První brněnská strojírna vydala čtyřadvacetistránkový reprezentační prospekt, určený hlavně pro zahraničí u příležitosti Prvního brněnského veletrhu. Tisk je čtyřbarevný na křídlovém papíře, formát 215 x 226, úprava luxusní, text v jazycích: českém, ruském, anglickém, německém, francouzském, španělském a v esperantu. Je to jistě průkopnický čin soudruhů ze závodního kroužku, za který jsme jim vděční. Doufáme, že nezůstane ojedinelý; vždyť i v jiných závodech máme čilé kroužky.

PÍSEK: Kulturně osvětová služba města vydala propagační brožuru "Písek město v lesích". Má 32 stran s ilustracemi (fotografie) a tři přehledné mapky. Resumé v esperantu pořídil Libor Křivánek.

LIBEREC: Městský kulturní kalendář, který vychází měsíčně uveřejňuje týdenní programy Klubu esperantistů v Parku kultury a oddechu. Kroužek věnuje velkou pozornost výročím a úspěchům lidově demokratických států; přímé informace získané esperantskou korespondencí, dodávají těmto akcím velkou živost. Praxe, kterou doporučujeme zavést všeobecně.

PREŠOV: U příležitosti dvacátého výročí vypuknutí II. světové války se dne 1. září sešel esperantský kroužek při Městském domě osvěty a schválil mírovou resoluci, kterou zaslal m.j. Československému výboru obránců míru.

HRADEC KRÁLOVÉ: "Hradecano", informační členský oběžník Klubu esperantistů při Osvětové besedě, tř. Čs. armády 300, oznamuje plán přednášek do konce roku (celkem 16), dále podzimní kursy esperanta ve fakultní nemocnici a upozorňuje na klubovní knihovnu, kde si mohou členové bezplatně vypůjčovat knihy. Schůzce jsou každou středu od 19,30 v klubovně Osvětové besedy.

PODĚBRADY: Kroužek esperantistů při Domě osvěty uspořádal v pondělí dne 5. října v sále DO na staré radnici přednášku "Maroko-Alžírsko-Tunisko včera a dnes", na které vyprávěl o svých zážitcích z cesty Severní Afrikou prof. Theodor Kilian.

VIMPERK: Začátkem září zahájil kroužek OB nový kurs esperanta. Schůzky navštěvuje pravidelně 15 - 20 členů, korespondenci navázal kroužek se všemi lidově demokratickými státy kromě Albánské lidové republiky. Stará se o vývěsní skřínku, kterou stále doplňuje novými materiály za zahraničních i domácích zdrojů.

STRUČNĚ Z ESPERANTSKÉHO SVĚTA:

- + Čínská esperantská liga připravila k vydání nový esperantsko-čínský slovník. Obsáhne celou zásobu výrazů z úplného slovníku esperanta a Dodatku k němu. V tomto vydání budou i často se vyskytující zeměpisná jména a seznam esperantských zkratk.
- + Na jaře znovu vyšla v Číně "Esperantská čítanka« s vysvětlivkami v čínštině. Obsahuje humorné historky, bajky, anekdoty, básně a články. Dále byly vydány: Ilustrovaná povídka "Chtěl jsem chodit do školy" a sbírka novel "Za novou věc novým způsobem".
- + K vydání se připravují publikace o poštovních známkách Čínské lidové republiky a dvě série ilustrovaných pohlednic jako brožované sešitky, z nichž jeden ponese název "Člověk" a druhý "Květy a ptáci". V každém bude po 8 kresbách vytvořených podle starého čínského stylu.
- + Ještě letos má vyjít k Zamenhofovu jubileu "Čínská antologie" 1949-1950. Je dílem širokého autorského kolektivu až na část věnovanou poesii, jejíž překlad byl svěřen jedinému spolupracovníku jménem S.J.Zeo. Bude to svazek o více než 400 stranách s četnými ilustracemi.
- + Přes esperanto byly již z bulharštiny do čínštiny přeloženy sbírky povídek, básní, i rozsáhlejší díla od Ivana Vazova, Aleka Konstantinova, Gec Mileva, Elina Pelina, G.P.Stamatova a dalších autorů. Nyní sa připravuje vydání dvou dalších takových překladů, sbírka básní i prozaických prací od H. Smirnenského a Vazovovi "Tuláci".
- + Také ve Vietnamu vycházejí tři knihy v esperantu: "Přátelský Vietnam" od australského autora, jenž ve svém díle líčí dějiny, kulturu a sociální vývoj vietnamského národa, dále výbor novel z nynějšího Vietnamu "První dny našeho boje" a sbírka povídek o vůdci vietnamské revoluce nazvaná "Hočiminův Život".
- + Začal vycházet nový esperantský časopis, čtvrtletník "Vietnam kráčí vpřed". První číslo obsahuje řadu zajímavých článků, m.j. "Vietnamská beletrie a umění od srpnové revoluce", "Vietnamské malířství po srpnové revoluci", "Zaměření a cíle tříletky", "Rozvoj našich zpěváků, tanečních a divadelních souborů", "Vietnamské lidové písně" a zvláštní rubriky o esperantském hnutí.
- + "Nuntempa Bulgario" uvádí, že bibliografie lékařské literatury, jež byla nedávno vydána v Tokiu, cituje 147 lékařských statí psaných jako originál v esperantu, kromě toho 841 resumé a 22 technických slovníků.
- + V Litevské SSSR na universitě v městě Vilnius byly zahájeny dva kursy esperanta pro více než 100 účastníků. Tito zájemci byli získáni serií přednášek o esperantu. Stejně přednášky se konaly i v jiných litevských městech, v Kaunasu pro 500 lidí, v Panevežysu pro 200, v Klajpedě a v dalších čtyřech místech pro 150 - 175 návštěvníků.

PŘEJÍ SI DOPISOVAT - KORESPONDI DEZIRAS :

USA - Eugene B. STEPHENS, Box 658, G a l t , California USA
43-letý dělník v mléčném průmyslu s dělníkem z ČSR

Japonští loutkáři mají zájem o styk s čl. loutkáři - výměnu her, zkušeností apod.

Adresa: Koguma- za Fuzi - seitetu - Rôdô,
kaikan, Wanisi, Muroran, J a p o n s k o

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU č. 3, říjen 1959
vydává Osvětový Ústav v Praze. Řídí redakční rada: Dr.Jasomír Jermář,
J.M.Havlík, J.Staněk.

(A - 09416)